

فتح الفتوح

آزادی خرمشهر به روایت کتاب خاطرات شهید علی صیاد شیرازی

و این چیزها نیست، موفقیت در این است که همه برای خدا، با هم باشیم. یا با هم پیروز می‌شویم یا شکست می‌خوریم... بعد گفتیم: سه روز به شما وقت می‌دهیم که بروید طرح عملیاتی مشترک را آماده کنید و اگر مشکلی ندارید، خودتان اجرا کنید و به ما خبر بدهید وگرنه بیایید کسب تکلیف کنید. درست سه روز بعد عملیات شروع شد و در عرض چند ساعت ارتفاق ۱۸۲ را از دشمن گرفتند. عملیات جالبی بوده و نسبت به عملیات محوری که بعدها انجام می‌شد، این عملیات یک عملیات عمده بود. هفتصد، هشتصد اسیر در همان یک شب گرفتند و این به جبهه‌ی جنوب که ما می‌خواستیم باز کنیم، کمک کرد... از طرف دیگر با این وضعیتی که به وجود آمد دشمن متوجه شد که ما رمز پیروزی را پیدا کرده‌ایم.» (صص ۱۰-۱۲)

طرح مشترک صیاد و رضایی

مرحله‌ی آخر عملیات بیت المقدس که در شامگاه یکم خرداد ۱۳۶۱ آغاز و به آزادسازی کامل خرمشهر در سوم خرداد منجر شد، مهم‌ترین بخش از این عملیات است. نیروهای ایرانی تا پیش از آغاز این مرحله از شمال تا منطقه‌ی طلاییه جلو رفته‌اند، جاده‌ی اهواز - خرمشهر کاملاً باز و پادگان حمید هم آزاد شده و سه قرارگاه روی یک خط قرار گرفته‌اند. در این‌جا نقص نیروهای ما وضعیت دشمن در خرمشهر است؛ چراکه عراقی‌ها هنوز بین خرمشهر و شلمچه جولان می‌دهند. حالا فرماندهان در فکرند که چه طرحی بدهند

«هر چه ما منتظر شدیم، خبری از عملیات نشد. در ستاد مشورت کردیم و قرار شد بنده و برادر رحیم صفوی برویم سر بزنیم... حرکت کردیم... ساعت یک و نیم بعد از نیمه‌شب رسیدیم آن‌جا... دیدیم توی قرارگاه قائم فقط ارتشی‌ها هستند. پرسیدیم چطور شده؟ دیدیم حالت اندوه و نگرانی دارند. گفتند: هر کار کردیم، نتوانستیم طرح عملیات مشترک را با هم عمل کنیم. این بود که به برادرهای سپاه گفتیم که ما خودمان عمل می‌کنیم. دو شب پیش رفتیم عمل کردیم و وسط‌های راه توی میدان‌های مین و سیم‌خاردار ماندیم و دیدیم دارد صبح می‌شود. مجبور شدیم عقب‌نشینی کنیم... برادرهای سپاه گفتند حالا که این‌طور است، ما خودمان عمل می‌کنیم. این‌ها هم الان در حال عملیات هستن... از محور چنانچه به طرف تپه‌های سیبور آمدیم. جلوتر از آن، قرارگاه تاکتیکی سپاه بود. دیدیم برادر بقایی با حالت غم‌زده و گردن کج بی‌سیم را گرفته و خیلی ضعیف با فرماندهانش حرف می‌زند. پرسیدیم: چی شده؟ گفت: بچه‌ها رفته‌اند و عمل کرده‌اند. اولش بد نبود، ولی الان گیر کرده‌اند و هر کاری می‌کنیم، کارشان پیش نمی‌رود. ابلاغ کردیم که به نیروها بگویند همین الان برگردند. عملیات متوقف شد. فرماندهان را توی قرارگاه قائم جمع کردیم و به آن‌ها تذکر محکم دادیم که خدا را شکر که هیچ کدام موفق نشدید. اگر هر کدام از شما موفق شده بودید، برای ما موفقیت نبود. موفقیت فقط در گرفتن زمین و اسیر

فهمیه رستگار روزنامه‌نگار

«آزادی خرمشهر» روایت شهید صیاد شیرازی، فرمانده ارتشی عملیات بیت المقدس است، از چگونگی انجام این عملیات که در نهایت به آزادسازی خرمشهر انجامید. این کتاب یک فصل از کتاب «ناگفته‌های جنگ» است؛ کتابی دربردارنده‌ی خاطرات صیاد شیرازی از جنگ و حاصل هفده ساعت گفت‌وگوی سعید فخرزاده با ایشان که در چهلمین روز شهادتش توسط انتشارت سوره مهر منتشر شد. در سال ۱۳۸۶ وقتی سوره مهر تصمیم می‌گیرد به مناسبت بیست‌وپنجمین سالگرد آزادی خرمشهر کتاب‌هایی درباره‌ی خرمشهر چاپ و منتشر کند، بدون تردید فصلی از کتاب «ناگفته‌های جنگ» را برمی‌گزیند؛ و در نهایت «آزادی خرمشهر» را در خرداد ۸۶ منتشر می‌کند.

اتحاد مبارک ارتش و سپاه

شهید صیاد شیرازی در این کتاب روایت جالبی دارد از جدایی ارتش و سپاه در ابتدای عملیات بیت المقدس که منجر به ناکامی آن‌ها می‌شود و بعد یکی از رموز موفقیت در این عملیات را اتحاد این دو بازوی نظامی می‌داند که در ادامه صورت می‌گیرد و به آزادسازی خرمشهر می‌انجامد:

خرمشهر در اسناد ارتش عراق

■ اصغر کاظمی
■ سوره مهر
■ ۴۶۱ صفحه
■ ۸۵ هزار تومان

در این کتاب ۱۳۰ سند مربوط به چگونگی اشغال خرمشهر به دست عراق و اسارت این شهر تا آزادسازی آن گردآوری، و درباره‌ی هر سند شرح داده شده است. مثلاً در فصل «غارت و کشتار» نامه‌های سرهنگ‌ها و فرماندهان عراقی مبنی بر گزارش عملکرد آن‌ها اعلام شده است. در میان سندها مواردی چون تخریب نخل‌ها و راه‌آهن هم مشاهده می‌شود.

اطلس نبرد بیت المقدس

■ امیرحسین کیهان پناه
■ مرکز اسناد و تحقیقات
■ دفاع مقدس
■ ۲۵۶ صفحه
■ ۳۵ هزار تومان

این کتاب روایتگر رویدادهای آغاز جنگ تا پایان نبرد بیت المقدس به دو صورت نوشتار و مصور (نقشه و عکس) است.

مرزهای نبرد بیت المقدس را به لحاظ جغرافیایی این‌طور معرفی می‌کند: از شمال به رودخانه‌ی کرخه‌کور، از جنوب به کارون و اروندرود، از شرق به کارون و از غرب به هورالهویزه و مرزهای بین‌المللی ایران و عراق محدود می‌شود.

در کمین گل سرخ

■ روایتی از زندگی سپهبد
■ علی صیاد شیرازی
■ محسن مومنی
■ سوره مهر
■ ۳۸۴ صفحه
■ ۶۵ هزار تومان

این کتاب بخش‌های مختلفی از زندگی شهید صیاد شیرازی از جمله فعالیت او در ارتش پهلوی پیش از انقلاب، حضور او در کردستان و سال‌های جنگ و اتفاقات پس از دفاع مقدس در بیان خاطرات شهید و اطرافیان ایشان را در بر می‌گیرد. این کتاب مورد توجه و تحسین مقام معظم رهبری نیز قرار گرفت و ایشان تقریظی بر آن داشتند.